

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 383/2016-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Földesom, Domašská 11, Bratislava, pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 S 242/2010-117 z 2. októbra 2014 a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Sžo 100/2014 z 24. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. mája 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 S 242/2010-117 z 2. októbra 2014 a postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Sžo 100/2014 z 24. februára 2016.

Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní v správnom súdnictve domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. SLV-110/PK-2009 z 15. októbra 2009, ktorým ministerstvo zamietlo odvolanie sťažovateľa a potvrdilo personálny rozkaz prezidenta Policajného zboru č. 153 z 30. júla 2009 o prepustení sťažovateľa zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru [§ 193 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe policajtov“)] z dôvodu, že žalobca spĺňa podmienky nároku na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu a dovŕšil vek 55 rokov.

Rozsudkom č. k. 4 S 242/2010-45 zo 14. decembra 2012 krajský súd žalobu sťažovateľa zamietol. Na odvolanie, v ktorom okrem iného sťažovateľ namietal, že krajský súd rozhodol na jedinom pojednávaní bez prítomnosti sťažovateľa alebo jeho právneho zástupcu, hoci sa z pojednávania ospravedlnili a žiadali jeho odročenie, najvyšší súd

uznesením sp. zn. 6 Sžo 15/2013 z 19. marca 2014 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom konaní krajský súd rozsudkom č. k. 4 S 242/2010-117 z 2. októbra 2014 žalobu sťažovateľa opätovne zamietol. Na odvolanie sťažovateľ, ktorý označil rozsudok krajského súdu za rozporný so skutkovým a právnym stavom veci namietajúc najmä nesprávne právne posúdenie veci a iné vady konania spočívajúce v absencii riadneho odôvodnenia, ako to vyžaduje § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 6 Sžo 100/2014 z 24. februára 2016 rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd v sťažnosťou napadnutom rozsudku zdôrazniac, že preskúmané správne rozhodnutie je rozhodnutím vydaným na základe tzv. správnej úvahy, po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, ako aj k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu (§ 219 ods. 2 OSP) nezistil dôvod na to, aby *„sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku“*. Právne posúdenie preskúmanej veci krajským súdom považoval za správne a súladné so zákonom a aby v preskúmanej veci nadbytočné neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu, obmedzil sa vo svojom odôvodnení len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

Podľa sťažovateľa však najvyšší súd v označenom rozsudku neprípustným spôsobom suploval, resp. sa pokúsil suplovať nedostatky rozsudku krajského súdu, tieto odstraňoval, resp. dopĺňal inak vadné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, a to bez akejkoľvek opory v zákone a bez riadne vykonaného dokazovania. Najvyšší súd navyše vo vzťahu k preskúmanému správne rozhodnutiu *„odignoruje a nahradzuje túto relevantnú zákonnú právnú (§ 247 zákona o štátnej službe policajtov, nariadenie ministerstva č. 62/2003 upravujúce personálnu pôsobnosť, ako aj § 33 ods. 1 a 2 zákona o štátnej službe policajtov, pozn.) úpravu vlastnými hypotézami, ktoré sú v rozpore s touto relevantnou*

právnou, zákonnou právnou úpravou a objektívne existujúcim skutkovým stavom v predmetnej právnej veci. A túto svoju hypotézu použije na posudzovanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia správnych orgánov, žalovaného, a na základe ich potvrdzuje vecnú správnosť nezákonného a ústavnoprávne neakceptovateľného napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.“. Najvyšší súd tak podľa názoru sťažovateľa nerešpektoval čl. 144 ods. 1 ústavy a účelovými tvrdeniami a hypotézami menil zákony, účelovo menil objektívne existujúci právny a skutkový stav vo veci.

Sťažovateľ ďalej vo svojej sťažnosti zhrnul tiež obsah svojich odvolaní voči rozsudkom krajského súdu, zdôrazňujúc námietky voči napadnutému správne rozhodnutiu, ako aj nesprávnosť právneho a skutkového posúdenia veci oboma súdmi.

Sťažovateľ tiež požiadal o priznanie finančného zadosťučinenia podľa § 56 ods. 4 a 5 zákona o ústavnom súde vo výške 5 000 eur, ktoré krajský súd a najvyšší súd uhradia spoločne a nerozdielne. Tento svoj návrh odôvodnil poukazom na to, že *„súdne konanie už vedie od roku 2010 v predmetnej právnej veci č. k.: na Krajskom súde v Bratislave, t. j. neprimerane dlho 6 rokov, keď krajský súd 2 roky po podaní žaloby vôbec nekonal vo veci, a začal konať až po výzve môjho právneho zástupcu v roku 2012, pričom už po dobu 6 rokov som vystavený aj ja, a aj moji rodinní príslušníci neprimeranému psychickým a aj fyzickým útrapám v dôsledku tohto, že som bol protizákonne (na základe nezákonného procesného postupu správneho orgánu) zo štátnej služby príslušníka PZ, a nemôžem sa domôcť svojmu zákonnému právu na súdnu a inú právnu ochranu ohľade môjho nezákonného prepustenia zo štátnej služby príslušníka Policajného zboru, z ktorého som bol prepustený na základe protizákonne podaného návrhu nepríslušným nadriadeným, [REDAKOVANÉ], ktorou som mala nezhody pre moje odlišné názory na riešenie niektorých pracovných úloh, a ktorá rozpore so zákonom zneužila neprítomnosť môjho bezprostredného nadriadeného vedúceho Oddelenia policajnej normotvorby Kancelárie prezidenta PZ [REDAKOVANÉ], ktorý bol na riadnej dovolenke, a podal návrh podľa ustanovenia § 250 ods. 1 písm. a) písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. O štátnej službe príslušníkov PZ ... poukazom aj na ustanovenie Čl. 5, Čl. 6 písm. c) a najmä Čl. 8 ods. 10 Nariadenia MV SR č. 62/2003 (Personálna pôsobnosť) neplatný návrh na moje podľa § 193 ods. 1 zák. č. 73/1998 Z. z. o prepustenie ma zo štátnej služby príslušníka PZ podľa § 192*

ods. 1, ods. 2 zák. č. 73/1998 Z. z., a na základe ktorého absolútne neplatného právneho úkonu, podaného návrhu na moje prepustenie zo štátnej služby príslušníka PZ som bol služobným správnym orgánom v podstate na hodinu po podaní tohto nezákonného návrhu aj prepustený zo štátnej služby v PZ.

A vzhľadom aj k tomu, že ako dôchodcovi, ako aj mojej rodine po mojom prepustení zo štátnej služby príslušníka PZ v rozpore so zákonom sa znížil finančný príjem musím už po dlhšiu dobu už 6 rokov vynakladať nemalé finančné prostriedky na moje právne zastupovanie advokátom, a som nútený neustále iniciovať nové a nové súdne konania (odvolacie konania, t. č. konanie na Ústavnom súde Slovenskej republiky), aby som sa domohol svojmu zákonnému ústavnému právu na súdnu a inú právnu ochranu, na spravodlivý proces a na rovnaké zaobchádzanie, čo kladie na mňa ďalšie a ďalšie finančné nároky. “.

Preto sťažovateľ vo svojom petite navrhol jeho sťažnosť prijať a po jej vecnom prerokovaní žiadal, aby ústavný súd vydal takýto nález:

„1./ Ľudské práva a základné slobody, a to právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, poukazom na Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, právo na Spravodlivý a rýchly proces podľa § 48 ods. 2 Ústavy SR a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práv na rovnaké zaobchádzanie podľa Čl. 12 ods. 1 a Čl. 13 ods. 2, ods. 3 Ústavy SR sťažovateľa ██████████“:

1./ Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 4S/242/2010-117 zo dňa 02. októbra 2014, ako súdu prvého stupňa, a predchádzajúcim zrušeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k.: 4S 242/2010-45 zo dňa 14.12.2012 ako súdu prvého stupňa,

a

2./ Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Sžo/100/2014 zo dňa 24. februára 2016, ako odvolacieho súdu, porušené boli.

2./ Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Sžo/100/2014 zo dňa 24. februára 2016, sa z r u š u j e. Zrušuje sa aj Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k.: 4S/242/2010-117 zo dňa 02. októbra 2014, a vec sa vracia na ďalšie konanie na Krajský súd v Bratislave.

3./ Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave je povinný spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadostučinenie vo výške 5000,00 Eur, slovom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4./ Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave je povinný spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy konania, právneho zastúpenia advokátom sťažovateľovi vo výške 303,16 Eur na účet jeho právneho zástupcu, advokáta JUDr. Ľudovíta Földesa, č. bankového účtu: [REDAKOVANÉ] vedený v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ].“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 144 ods. 2 ústavy ak sa súd domnieva, že iný všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka prejednávanej veci, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu, konanie preruší a podá návrh na začatie konania na základe čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je pre súd záväzný.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 2 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 13 ods. 2 ústavy medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

Podľa čl. 13 ods. 3 ústavy zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie:

- základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy,

- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru,

- základného práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 4 S 242/2010-117 z 2. októbra 2014

Z čl. 124 a čl. 142 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd.

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení práv sťažovateľov a vecne sa zaoberať predloženými sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovatelia nemôžu domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom, pričom právomoc všeobecných súdov je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym

orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohol sťažovateľ podať riadny opravný prostriedok – odvolanie, ktorý aj využil. Vzhľadom na to, že na preskúmanie rozsudku krajského súdu bol v prvom rade povolaný najvyšší súd ako súd odvolací v konaní v správnom súdnictve (§ 250ja ods. 1 OSP), ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto veci, ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Sžo 100/2014 z 24. februára 2016

Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00 I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy však nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 240/2013).

Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti i jej príloh dospel k záveru, že sťažovateľove námietky voči odvolaciemu rozsudku najvyššieho súdu nie sú z hľadiska rešpektovania základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru, ktoré sťažovateľ v petite sťažnosti

označil, dôvodné a v obsahu sťažnosťou napadnutého rozsudku ani v postupe najvyššieho súdu nemajú nijakú oporu.

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu nevyplýva žiadna zo sťažovateľových námietok. Najvyšší súd nijakým spôsobom „nesuploval“ ani sa nepokúsil suplovať nedostatky rozsudku krajského súdu, tieto neodstraňoval, resp. nedoplňal „*inak vadné odôvodnenie rozsudku krajského súdu*“; a naopak, v celom rozsahu sa stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom. Ústavný súd nezistil ani žiaden dôvod, prečo by mal najvyšší súd v danej postupovať podľa čl. 144 ods. 2 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd vyložil a použil ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu a aplikáciou a výkladom týchto ustanovení neobmedzil toto ani iné základné práva spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z rozhodnutia najvyššieho súdu nevyplýva, že by pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov neprihliadal na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07).

Rozhodnutie najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok právnych záverov. Ústavný súd nezistil, že by výklad a závery najvyššieho súdu boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti (svojvôli) napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Pokiaľ sťažovateľ namieta že, napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy“, ústavný súd dáva do pozornosti, že podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Toto ustanovenie ústavy je vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak ústavný súd nedospel k záveru, že boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, neexistuje ani dôvod na vyslovenie porušenia tohto ustanovenia ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07).

S ohľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K námietke porušenia základného právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu a najvyššieho súdu

Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu... K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (napr. IV. ÚS 221/04, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje len

vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03 a rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, č. 16970/05, 3. 3. 2009).

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prietahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Ústavný súd ďalej uvádza, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne.

V danej veci správne súdne konanie bolo právoplatne skončené doručením rozsudku najvyššieho súdu.

Berúc do úvahy všetky okolnosti posudzovanej veci vrátane doterajšej dĺžky konania a najmä skutočnosť, že najvyšší súd o merite veci už 24. februára 2016 rozsudkom rozhodol, a teda pri predbežnom prerokovaní sťažnosti k porušovaniu označených práv už nemohlo dochádzať, ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietol.

K námietke porušenia základného práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy

Zo sťažnosti nemožno jednoznačne vyvodit', akým postupom krajského súdu a najvyššieho súdu malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť k porušeniu čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy. Sťažovateľ porušenie tu označených práv tvrdí vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 4 S 242/2010-45 zo 14. decembra 2012, keď uviedol, že „závažným spôsobom porušil moje práva podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, poukazom na Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, práva na Spravodlivý a rýchly proces podľa § 48 ods. 2 Ústavy SR a Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na rovnaké zaobchádzanie podľa Čl. 12 ods. 1 a Čl. 13 ods. 2, ods. 3 Ústavy SR. Toto porušenie mojich základných ľudských práv a slobôd Krajským súdom v Bratislave v konaní č. k.: 4S/242/2010 je konštatované aj právoplatným zrušujúcim uznesením Najvyššieho súdu v Bratislave, č. k.: 6Sžo/15/2013 zo dňa 19.marca 2014.“.

V súvislosti s prípadným porušením čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy ústavný súd pripomína svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej „Zásady uvedené v čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR v súhrne vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv a zároveň majú aj univerzálny charakter. Sú to ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach“. (I. ÚS 59/97,

mutatis mutandis I. ÚS 8/97, PL. ÚS 14/98). To isté platí aj o čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy. Vychádzajúc z citovaného ústavný súd konštatoval, že ustanovenia čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy nemožno považovať za základné právo, ktoré podlieha samostatnej ochrane prostredníctvom inštitútu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto jeho prípadné porušenie môže posudzovať len v spojení s namietaným porušením základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa názoru ústavného súdu namietané rozhodnutia nielenže nesignalizujú nijakú možnosť vyslovenia porušenia už citovaných článkov ústavy, pretože chýba, resp. z argumentácie sťažovateľa nevyplýva príčinná súvislosť medzi označenými článkami ústavy a napadnutými rozhodnutiami, ale sťažnosť v tejto časti je aj nezrozumiteľná, absentujú v nej zákonné náležitosti riadne odôvodneného návrhu podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde a okrem toho vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 4 S 242/2010-45 zo 14. decembra 2012 opätovne chýba právomoc ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti v tejto časti.

Aj v tejto časti ústavný súd preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok zákonom predpísaných náležitostí a nedostatok právomoci.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2016